

Tolmin, 16. 10. 2019

Invalid in registracija s.p.

Postopek registracije s.p., ki ga odpira invalid poteka enako, kot pri osebah, ki nimajo statusa invalida. Referent Vem točke vodi osebo prek postopka in skupaj pripravita obrazec Prijava podatkov za vpis samostojnega podjetnika, obrazec Prijava davčnih podatkov in Obrazec Prijava podatkov za zdravstveno zavarovanje. Pri tem obrazcu (M1) se postopek razlikuje od ostalih bodočih podjetnikov. V M1 obrazcu je potrebno označiti za katero vrsto invalidnosti gre (01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11) in priloga M1 obrazca je Odločba o invalidnosti.

Bodoči podjetnik mora na registracijo obvezno prinesiti tudi Odločbo o invalidnosti, predvsem pa mora podjetnik povedati referentu VEM točke, da je invalid. Referent VEM točke namreč na obrazcu M1– prijava v zavarovanje, izbira med več statusi invalidnosti, ki so navedene v obrazcu na e-Vem portalu.

Navedba stopnje in vrste invalidnosti na M1 obrazcu je pomembna, saj, omogoča podjetniku tudi uveljavljanje raznih pravic na **Javnem jamstvenem, preživninskem in invalidskem skladu RS**, kadar so na razpolago.

Invalidi se samozaposlijo za delovni čas v skladu z izdano odločbo o invalidnosti ter v skladu s predhodno pridobljenim mnenjem ZPIZ glede delovnega mesta samozaposlitve.

Samozaposleni invalid lahko na Invalidski sklad vloži vlogo za oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (samo)zaposlenih invalidov ter za nagrado za preseganje kvote.

- **Oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zaposlenih invalidov**

Upravičenci do oprostitve plačila prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za invalide nad kvoto so delodajalci - tudi samozaposleni invalidi. Oprostitev plačila prispevkov PIZ po odločbi Sklada velja za ves čas preseganja kvote.

- **Nagrade za preseganje kvote**

Upravičenci do nagrade za invalide nad kvoto so delodajalci – tudi samozaposleni invalidi.

Nagrada za preseganje kvote je v višini *20% minimalne plače mesečno (za leto 2019 to znaša 177,33 EUR)* za vsakega zaposlenega invalida

nad predpisano kvoto. Čas prejemanja nagrade je največ 12 mesecev zapored pod pogojem, da delodajalec neprekinjeno presega kvoto. Po izteku pravice po predhodni odločbi lahko samozaposleni invalid ponovno odda vlogo za uveljavljanje nagrade.

Naj tukaj še opomnim, da mora vsak delodajalec, ki zaposluje najmanj 20 oseb izpolnjevati invalidsko kvoto, kar pomeni, da mora zaposlovati od 2 do 6 % invalidov (odvisno od registrirane dejavnosti). V kvoto se štejejo vsi invalidi, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za najmanj 20 ur tedensko in so prijavljeni v zavarovanje skladno z Navodilom za izpolnjevanje obrazca prijave v zavarovanje za invalide (Uradni list RS, št. 10/05, 43/05 in 53/12).

Zavezanec lahko svojo obveznost glede kvote izpolni tako, da:

- **ima zaposleno predpisano število invalidov ali**
- **plača prispevek za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov** (70% minimalne plače za vsakega invalida, ki bi ga moral zaposliti za izpolnitev predpisane kvote, tj. 620,64 EUR/mesec v letu 2019)
- **ali pa nadomestno izpolni kvoto s sodelovanjem z invalidskim podjetjem ali zaposlitvenim centrom** (za nadomestno izpolnitev kvote se šteje v koledarskem letu sklenjena in izpolnjena pogodba o poslovnem sodelovanju z invalidskim podjetjem).

Delodajalci in samozaposleni invalidi lahko uveljavljajo pravice iz naslova zaposlovanja invalidov na **invalidskem skladu**:

- **Nagrada za preseganje kvote**
Delodajalec, ki presega kvoto zaposlenih invalidov je upravičen do nagrade
- **Oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje**
Delodajalec, ki presega kvoto zaposlenih invalidov je lahko oproščen plačevanja prispevkov za PIZ
- **Subvencija plače za invalide**
Do subvencije plače so upravičeni invalidi, ki zaradi invalidnosti ne dosegajo pričakovanih delovnih rezultatov na njim prilagojenih delovnih mestih
- **Plačilo stroškov podpornih storitev**
Do plačila podpornih storitev je upravičen delodajalec, ki sklene pogodbo o zaposlitvi z invalidom, zaposljivim v podporni zaposlitvi
- **Plačilo stroškov prilagoditve delovnega mesta in sredstev za delo**
Do prilagoditve delovnega mesta je upravičen delodajalec, ki zaposluje invalida, ki se lahko zaposli le na zanj prilagojenem delovnem mestu.

Naj tukaj še omenim, da če zaposlite invalide s statusom invalida, s 100-odstotno telesno okvaro ali gluho osebo, lahko zanje uveljavljate olajšavo v obliki znižanja vaše davčne osnove.

https://www.ess.gov.si/delodajalci/financne_spodbude/ugodnosti_pri_zaposlovanju/davcne_olajsave_za_zaposlovanje_invalidov

Viri:

- <https://data.si/blog/2018/05/23/invalid-lahko-registrira-s-p/>
- <https://data.si/blog/2015/06/10/odlocba-o-invalidnosti-in-prijava-v-zavarovanje/>
- <http://www.jpi-sklad.si/skladi/invalidski-sklad/>
- <https://www.kipvizija.si/invalidske-kvote/>
- https://www.ess.gov.si/delodajalci/financne_spodbude/ugodnosti_pri_zaposlovanju/davcne_olajsave_za_zaposlovanje_invalidov

Polona Cimprič, Posoški razvojni center
SPOT svetovanje Goriška